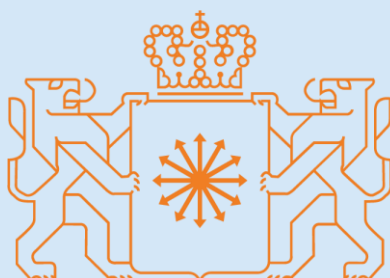

Jaarverslag 2023

Nederland
Distributie
Land

“We blijven als NDL mooie resultaten neerzetten”

We blijven als Nederland Distributieland (NDL) mooie resultaten neerzetten, maar het wordt er niet makkelijker op. De lijst met uitdagingen is alleen maar groter geworden in het afgelopen jaar. Oorlog in Oekraïne, oorlog in Gaza, beschietingen op de Rode Zee, deze en andere geopolitieke onzekerheden hebben een grote impact op logistieke ketens en maken verladers terughoudend met hun investeringsplannen. Netcongestie, beperkte beschikbaarheid aan ruimte en mensen, politieke onzekerheid, het vestigingsklimaat in Nederland is er in ieder geval niet beter op geworden. Juist logistiek is van essentieel belang om er in deze periode van grote uitdagingen voor te zorgen dat welzijn en welvaart voor zoveel mogelijk mensen op een goed niveau blijft. Het is vaker gezegd, logistiek is de bloedsomloop van onze samenleving.

Om in te spelen op dit veranderende speelveld hebben we onze focus de afgelopen jaren gericht op kansen voor de logistiek die de huidige situatie biedt. Al enige tijd geven we binnen al onze activiteiten veel aandacht aan de ontwikkelingen op het gebied van innovatie en verduurzaming van de logistieke sector, omdat daar de kansen liggen om als Nederlandse logistieke sector ook in de toekomst concurrerend te blijven. De laatste twee jaar richten we ons voor wat betreft acquisitie vooral op projecten die zoveel mogelijk toegevoegde waarde opleveren voor Nederland.

We zijn tevreden met de in 2023 behaalde resultaten op het gebied van acquisitie en exportbevordering, ook al liggen deze onder de gestelde targets. Hiervoor is immers een goede verklaring, zoals hierboven al is aangegeven en ook nader wordt toegelicht in het hoofdstuk over lead generation en exportbevordering.

De evenementen en ledenreizen die we afgelopen jaar organiseerden werden gewaardeerd door de leden. De Nationale Distributiedag bij Supply Chain Valley in Venlo over duurzaamheid was een hoogtepunt met zo'n 200 bezoekers. En de ledenreizen naar Transport Logistics München en Singapore (met voorafgaand een bezoek aan Japan) hebben de Nederlandse logistiek in deze regio's weer goed op de kaart gezet met als slogan: “Netherlands: adding value to your supply chain”.

Gelukkig is ook de overheid weer overtuigd om de komende jaren financiering voor de activiteiten van NDL ter beschikking te stellen, zodat we met ons huidige team van gemotiveerde professionals weer volle kracht vooruit kunnen om de Nederlandse logistiek internationaal te vertegenwoordigen en promoten.

Remco Buurman
CEO van NDL

Activiteiten 2023

Targets & realisatie

271

nieuwe investeringsprojecten

69

landingen

12

leads voor export

	Target	Realisatie
Nieuwe investeringsprojecten	> 350	271
- waarvan high value	> 210	57
Landingen	> 80	69
- waarvan high value	> 48	14
Leads voor export	> 35	12
Export contracten	> 8	0
Landing innovatief/duurzaam bedrijf	> 5	0
Nieuwe leden	> 30	25
- op basis van exportpropositie	>7	2
- waarvan innovatief duurzaam	>7	7
Missies	> 6	7
Ledenreizen	> 1	2
Advisering leads	Pipeline & projectmanagement	✓
Webinars voor buitenlandse verladers	>2	3
Targetbedrijven (innovatief/duurzaam)	> 10	24
Evenementen	10	18
- met focus op innovatie en/of duurzaamheid	>5	8
Update proposities exportbevordering	Agrologistics, Multimodal hinterland connections, Carbon footprint, Lean & Green International	✓
Nieuwsbrieven	> 8	11
LinkedIn posts	> 100	93
Bedrijfsbezoeken	> 120	149
Investor relations	Monitoring logistieke landingen 2020-2022	✓

7

missies

25

nieuwe leden

18

events georganiseerd

Wat staat er in dit jaarverslag?

De 3 diensten van NDL

NDL biedt haar leden drie soorten dienstverlening:

1. **Lead generation**
2. **Kennis delen**
3. **Netwerken verbinden**

Deze diensten zijn deels overlappend en altijd verbonden.

Aan de hand van deze dienstverlening wordt in dit jaarverslag een overzicht gegeven van de resultaten en de activiteiten van NDL in 2023.

Op de pagina Lead Generation gaan we in op de nieuwe projecten en landingen van 2023. We delen de trends en ontwikkelingen en er wordt ingegaan op de focus van 'Volume to Value'.

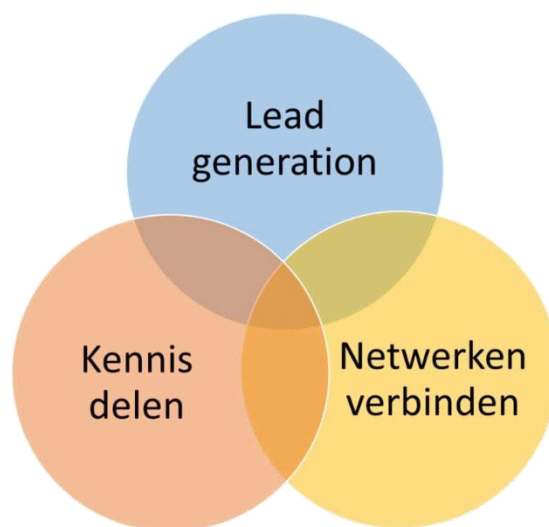
Bij Kennisoverdracht worden de publicaties weergegeven.

Netwerken verbinden laat de ledenactiviteiten zien, zoals ledenreizen, evenementen, ALV, NDD, online marketing en de NDL-app.

Daarna is een speciale pagina gewijd aan exportbevordering van logistieke producten, kennis en kunde.

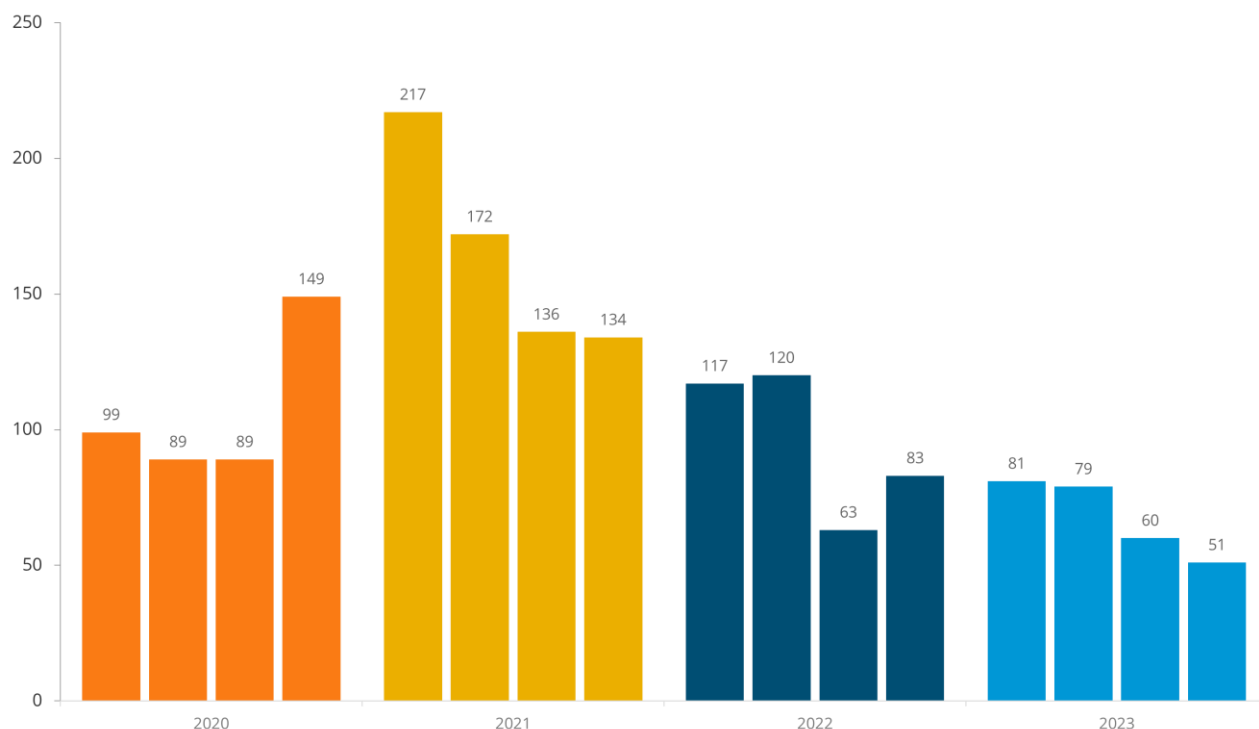
Na dit overzicht wordt het NDL-team gepresenteerd, gevolgd door een overzicht van het bestuur en de Raad van Toezicht en Advies, waarin de (her)benoemingen en terugtrekkingen worden vermeld.

Dit jaarverslag sluit af met een financiële verantwoording en de goedgekeurde accountantsverklaring.

Nieuwe projecten

Nieuwe investeringsprojecten per kwartaal

In het jaar 2023 zijn er bij NDL 271 nieuwe investeringsprojecten¹ geregistreerd, wat een daling betekent ten opzichte van voorgaande jaren. In 2022 waren er 385 nieuwe investeringsprojecten, terwijl in 2021 en 2020 respectievelijk 659 en 425 projecten werden geregistreerd.

De afname van het aantal nieuwe investeringsprojecten is het gevolg van een combinatie van een aantal factoren.

Geopolitieke spanningen in de wereld brengen een hoop onzekerheid met zich mee. Landen richten zich steeds vaker op versterking van de regionale economie, protectionisme neemt toe.

De oorlog in Oekraïne zorgt voor terughoudendheid met betrekking tot buitenlandse investeringen richting de Europese Unie. Het conflict in Oekraïne zorgt ervoor dat buitenlandse investeerders geconfronteerd worden met onzekerheid. Investeerders worden daardoor voorzichtiger. De impact van de oorlog op buitenlandse investeringen is complex. Dit hangt af van de schaal en duur van het conflict, landen die in het conflict betrokken zijn en de algemene economische vooruitzichten.

De economische vooruitzichten waren in het begin van 2023 erg onzeker o.a. vanwege de sterke stijging van de energieprijzen. De inflatie nam toe en centrale banken gingen structureel rentes verhogen om de inflatie te controleren. Bij een verkrappend monetair beleid van de centrale bank worden investeerders terughoudender om te investeren omdat de kosten voor het lenen van geld toenemen vanwege stijgende rentes. Aan het eind van 2023 zien we dat het beleid van de ECB zich stabiliseert. De ECB geeft in december 2023 aan dat er voorlopig geen nieuwe renteverhogingen in de Eurozone nodig zijn wat goed is voor het vertrouwen van investeerders.

Vanwege de covidpandemie werden supply chains verstoord met als gevolg dat verladers hun voorraden gingen verhogen om hun klanten te kunnen blijven bedienen. We gingen van een just-in-time supply chain naar een just-in-case supply chain. Na de pandemie zagen we de vraag naar producten dalen. Verladers begonnen met het afbouwen van hun voorraden. Met de onzekere economische vooruitzichten waren verladers vooral bezig voorraad risico's te verminderen in plaats van het ontplooiën van nieuwe business activiteiten.

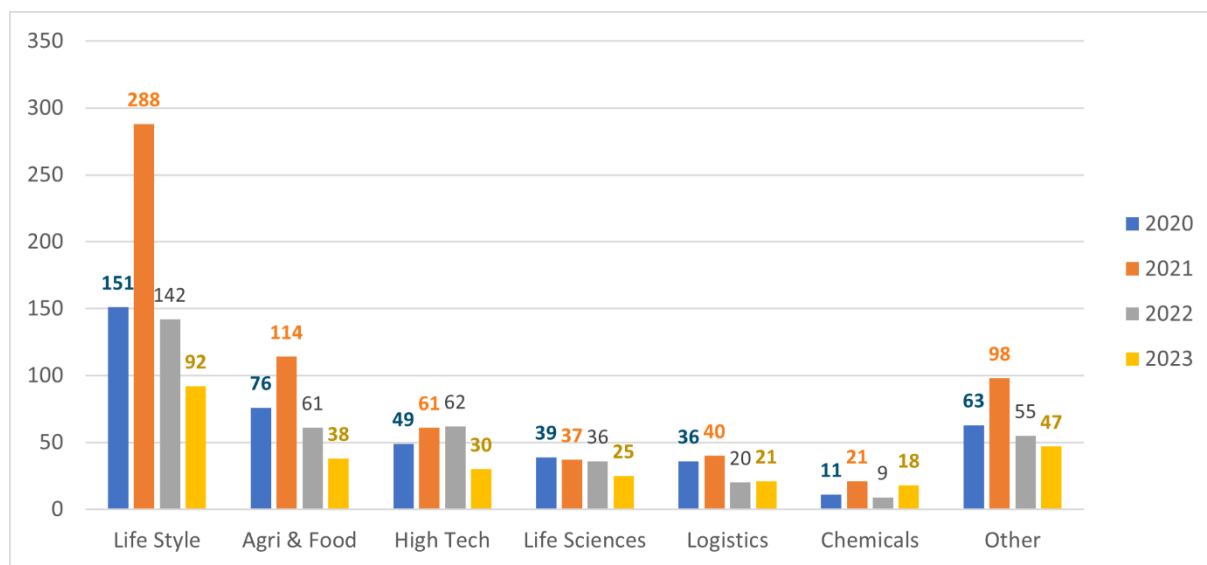
¹ Als nieuw investeringsproject wordt beschouwd een verlader die een concrete vraag (via een call of via een logistic questionnaire) bij NDL heeft neergelegd over supply chain oplossingen in Europa, waarmee NDL aan de slag gaat

Na de pandemie werd verwacht dat verladers hun supply chains weerbaarder zouden maken o.a. door meer re-shoring en near-shoring. Bij de nieuwe projecten van NDL hebben we hier nog geen effect van waargenomen. Nu de voorraden zijn afgebouwd, is het wellicht opportuun om de supply chain opnieuw vorm te geven. In dat geval zouden we de impact daarvan moeten zien weerspiegelen in de projecten van 2024.

Nog een reden voor de vermindering van het aantal projecten is de daling van de projecten uit het Verenigd Koninkrijk. De impact van Brexit wordt duidelijk geïllustreerd in de bovenstaande tabel, waarin een stijging van het aantal projecten in Q4 2020 met een piek in Q1 en Q2 2021 zichtbaar zijn. Vanaf Q3 2021 werd een geleidelijke afname waargenomen in het aantal projecten uit het VK.

In 2022 is de acquisitie strategie verder aangescherpt van 'Volume to Value', oftewel acquisitie gericht op de grootst mogelijke impact (value). De nieuwe acquisitiestrategie betekent dat het Invest in Holland netwerk focust op de kwaliteit van projecten in plaats van op de kwantiteit van projecten. Dit heeft tot effect dat er minder nieuwe projecten worden geïdentificeerd via het Invest in Holland netwerk. De projecten die geïdentificeerd worden hebben daarentegen wel een hogere potentie wat betreft toegevoegde waarde. Onder het kopje 'Nieuwe Investeringsprojecten per Leadsources' wordt verdere uitleg gegeven over de effecten van de nieuwe acquisitiestrategie op het aantal nieuwe projecten van NDL.

Nieuwe investeringsprojecten per sector

Bij het analyseren van de sectoren valt op dat Lifestyle, Agri & Food en High Tech de meest omvangrijke sectoren zijn. Dit patroon blijft consistent wanneer we de sectoren op jaarbasis evalueren.

In 2023 is er een afname waargenomen in het aantal investeringsprojecten in alle sectoren, met uitzondering van de sectoren Logistics en Chemicals. We hebben daar geen specifieke verklaring voor. Binnen de sector Chemicals ontvingen we vooral aanvragen met betrekking tot de logistiek van chemische grondstoffen. In de sector Logistics betrof het over het algemeen een buitenlandse logistieke dienstverlener die zich in Nederland wilde vestigen of op zoek was naar een partner.

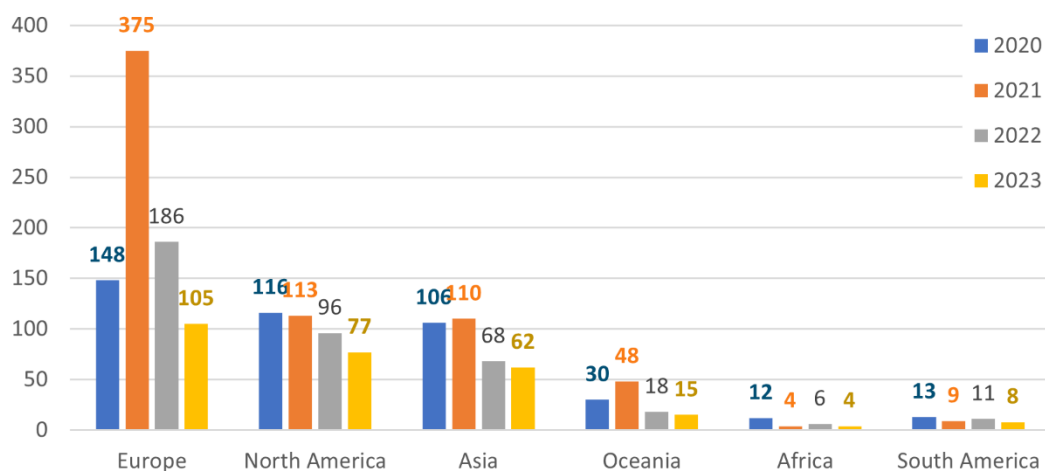
In zowel de Lifestyle- als de Agri & Food sector zien we een hoogtepunt in het aantal projecten in 2021, dat gerelateerd was aan Brexit. Van de 659 projecten in 2021 waren er 323 afkomstig uit het Verenigd Koninkrijk, waarvan 227 projecten betrekking hadden op Lifestyle en Agri & Food. Met de afname van het aantal projecten uit het VK, wordt de meest aanzienlijke daling van projecten logischerwijs ook waargenomen in deze sectoren gedurende 2022 en 2023.

In de High Tech sector constateren we eveneens een aanzienlijke daling van het aantal projecten in 2023 in vergelijking met voorgaande jaren, voornamelijk in de sub sectoren consumentenelektronica en computers. Een mogelijke verklaring hiervoor zou kunnen zijn dat tijdens de covidpandemie de vraag naar consumentenelektronica en computers sterk toenam, omdat mensen vanwege de lockdown veel binnenshuis doorbrachten en spullen kochten om zich te vermaken. In 2023 was de pandemie voorbij en zagen we een verschuiving in het consumentengedrag. Waar tijdens de pandemie de uitgaven gericht waren op consumentengoederen, verschoof het uitgavenpatroon in 2023 naar vakanties, theater, restaurants, enzovoort.

Binnen de Life Sciences-sector valt op dat de projecten hoofdzakelijk afkomstig zijn uit de Verenigde Staten, het Verenigd Koninkrijk en China. Van de 25 Life Sciences-projecten in 2023 kwamen er 9 uit de VS, 6 uit China en 4 uit het VK. De Life Science-projecten waren over het algemeen gerelateerd aan biomedische technologie en medical devices.

Wat betreft de chemische projecten, komen deze voornamelijk uit de VS en de VK. Van de 18 chemische projecten in 2023 waren er 8 afkomstig uit de VS en 5 uit het VK.

Nieuwe investeringsprojecten per herkomstregio

In 2023 is Europa de belangrijkste herkomst regio geweest voor nieuwe investeringsprojecten gevolgd door Noord-Amerika en Azië.

Het relatief grote aantal projecten uit Europa is nog steeds een gevolg van de Brexit, al wordt het aantal ieder jaar kleiner. In 2020 was 21% van alle projecten afkomstig uit het VK (88 van de 425 projecten). In 2021 steeg dit percentage naar 49% (323 van de 659 projecten), terwijl het in zowel 2022 (125 van de 385 projecten) als 2023 (87 van de 271 projecten) op 32% bleef. We merken dat het aantal Brexit-gerelateerde projecten normaliseert, en we verwachten dat de Verenigde Staten in 2024, zoals voor de Brexit, weer de positie zal innemen als de belangrijkste herkomstregio.

Het aantal projecten uit Noord-Amerika vertoont een stabiel patroon door de jaren heen. In Noord-Amerika is de Verenigde Staten de voornaamste herkomstregio. Hoewel het aantal projecten uit de V.S. sinds 2020 met 25% is afgenomen (van 93 in 2020 naar 70 in 2023), is het totale aantal projecten in 2023 ten opzichte van 2020 met -36% harder gedaald (van 425 projecten in 2020 naar 271 projecten in 2023). Deze relatieve kracht van de VS benadrukt het belang van de Verenigde Staten, zowel als herkomstland van projecten als handelspartner. Het aantal projecten uit Canada is sterk gedaald van 18 projecten in 2020, 24 projecten in 2021, 21 projecten in 2022 naar 7 projecten in 2023. We hebben in 2023 minder projecten uit Canada ontvangen (15 in 2022 t.o.v. 7 in 2023) uit onze eigen kanalen (eigen netwerk en internet). Opvallender is echter dat we in 2023 geen projecten van de NFIA uit Canada hebben ontvangen, terwijl dat aantal in 2021 11 projecten was en in 2022 5 projecten.

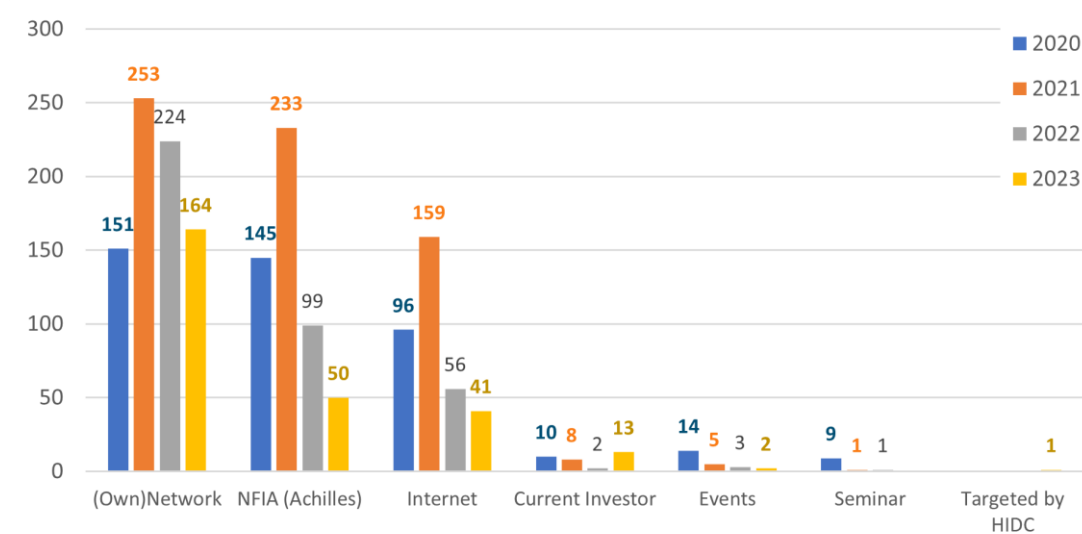
In Azië is China traditioneel het voornaamste herkomstland. In 2020 registreerden we 57 projecten uit China, gevolgd door 52 projecten in 2021. In 2023 daalde het aantal Chinese projecten echter aanzienlijk tot 25, voornamelijk als gevolg van voortdurende lockdowns in China. Een positieve ontwikkeling is dat we in 2023 voor het eerst sinds 2020 een stijging in het aantal Chinese projecten hebben waargenomen, met een totaal van 34 projecten.

Japan staat doorgaans op de tweede plaats als herkomstregio, met een gemiddelde van 15 tot 17 projecten gedurende de periode 2020-2022. In 2023 ontvingen we echter slechts 3 projecten uit Japan. Deze afname kan worden toegeschreven aan de onzekere economische vooruitzichten, inflatie en geopolitieke spanningen in de regio. Bovendien hebben onze contacten met Japanse bedrijven ons geleerd dat zij gedurende 2023 hun groeifocus hebben verlegd naar markten dichterbij huis in Zuidoost-Azië zoals Vietnam, Maleisië en Indonesië.

Het aantal projecten uit Oceanië is eveneens afgenomen. De toename die we zagen in het aantal projecten uit Australië (14 projecten in 2020 en 36 in 2021) en Nieuw-Zeeland (16 projecten in 2020 en 12 in 2021) was toe te schrijven aan de invloed

van de Brexit. Nu het effect van de Brexit afneemt, constateren we in 2023 dat er 13 projecten uit Australië komen en slechts 2 projecten uit Nieuw-Zeeland.

Nieuwe investeringsprojecten per leadsource

Bovenstaande grafiek illustreert de leadsource van onze projecten over de jaren 2020 tot en met 2023. We constateren een afname in het aantal projecten over alle leadbronnen. De meest opvallende daling doet zich voor bij de leadbron NFIA. In 2020 ontvingen we nog 145 projecten vanuit de NFIA, wat 34% van het totale aantal van 425 projecten vertegenwoordigde. In 2021 steeg dit aantal naar 233 projecten, wat neerkwam op 35% van de 659 projecten dat jaar. Echter, in 2022 daalde het aantal NFIA-projecten tot 99 van de in totaal 385 projecten (26%). In 2023 vertegenwoordigden slechts 50 projecten, oftewel 18% van het totaal.

In 2022 is de acquisitiestrategie van het Invest in Holland netwerk verlegd van ‘Volume to Value’, waarbij de focus ligt op acquisitie met de grootst mogelijke impact (waarde). In de praktijk betekent dit dat er veel minder nieuwe logistieke projecten worden geïdentificeerd via de NFIA buitenkantoren. Deze daling t.o.v. 2022 is het sterkst te zien in de VS, China, Canada, Japan en Australië (zie tabel hieronder). Het VK is daarbij buiten beschouwing gelaten aangezien de daling van het aantal projecten voornamelijk te maken heeft met het feit dat de Brexit effecten naar de achtergrond verdwijnen.

Land	# projecten 2020	# projecten 2021	# projecten 2022	# projecten 2023
VS	44	31	21	20
China	17	29	8	8
Canada	1	11	5	0
Japan	14	6	8	2
Australië	9	12	0	0

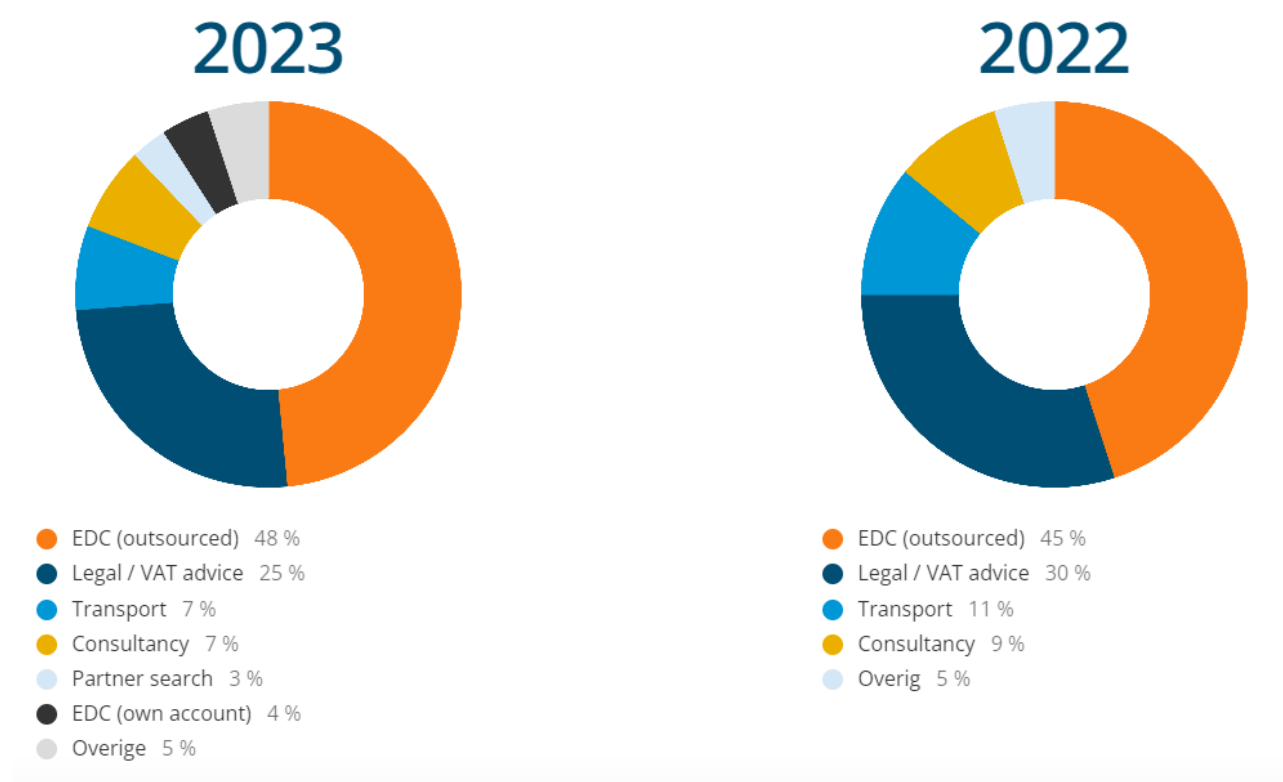
Projecten die via het eigen netwerk worden ontvangen komen tot stand via de zakelijke connecties van NDL. De afgelopen jaren hebben we veel aandacht besteed aan het ontwikkelen en onderhouden van netwerkcontacten in onze focuslanden. Het gaat dan bijvoorbeeld om exportpromotie organisaties, landelijke en regionale overheden en business netwerken. Voorbeelden hiervan zijn New Zealand Trade and Enterprise en US Commercial Services. In 2023 is het aantal projecten dat voortkwam uit ons eigen netwerk gedaald van 224 projecten in 2022 naar 164 projecten in 2023, wat neerkomt op een afname van 27%. Het totale aantal projecten daalde in 2023 met 30% in vergelijking met 2022. In deze context kunnen we concluderen dat het aantal projecten uit ons eigen netwerk relatief iets minder sterk is afgenomen dan het totale aantal projecten. De meeste projecten uit ons eigen netwerk komen uit het VK (56 projecten), de VS (39 Projecten) en China (14 projecten).

Internetleads komen meestal binnen via onze online marketingcampagnes op de website, maar ook via platforms zoals WeChat en LinkedIn. Deze leadbron is nu qua grootte de derde leadbron voor NDL. In 2021 ontvingen we 159 projecten via het internet waarvan 111 uit de VK dankzij een marketingcampagne gefocust op Brexit. We zien in 2022 een daling van het aantal internet leads naar 56 projecten en in 2023 naar 41 projecten. Aangezien het effect van de Brexit naar de achtergrond verdwijnt hebben we onze marketinginspanningen m.b.t. de Brexit afgeschaald. Met onze online marketingspecialisten kijken we hoe we in de toekomst nieuwe succesvolle online marketingcampagnes kunnen ontwikkelen. Ook de nieuwe website moet helpen om meer online leads te scoren.

Een beperkt aantal leads wordt gegenereerd door buitenlandse bedrijven die al in Nederland zijn gevestigd (current investor) en door deelname aan evenementen en seminars. Hoewel de bijdrage van current investors en events weinig bijdragen aan het totaal aantal projecten zijn deze contacten en het delen van kennis op events belangrijk voor de exposure van NDL. Bovendien is het niet altijd duidelijk of een lead oorspronkelijk uit een van deze bronnen afkomstig is, omdat er vaak enige tijd overheen gaat voordat een lead een concreet nieuw project wordt.

In het kader van 'volume to value' benadert NDL proactief targetbedrijven. Het duurt langer voordat we resultaten van deze proactieve acquisitie gaan zien omdat de meeste targetbedrijven op korte termijn geen concrete interesse hebben en deze projecten een langere lead time kennen als er wel interesse is. We hebben afgelopen jaar 20 bedrijven proactief benaderd en dat heeft concreet tot één nieuw project geleid dat te vinden is onder 'targeted by HIDE'. Het betreft een innovatief bedrijf dat oplossingen biedt voor automatische voorraad tellingen en een logistieke operatie in Nederland gaat opzetten.

Type nieuwe investeringsprojecten

In 2023 zocht 48% van de 271 projecten naar een logistieke dienstverlener in Europa, oftewel een Distributiecentrum (EDC) door een buitenlandse verlader. Dit percentage was iets lager in vergelijking met 2022, waar het 45% van de 385 projecten betrof.

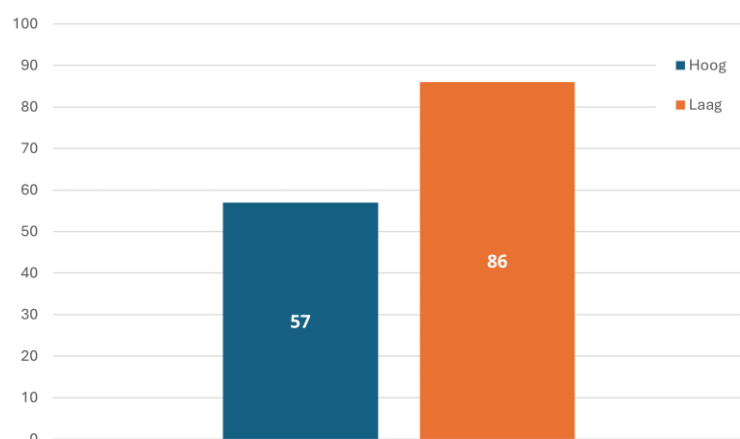
Slechts 4% van alle projecten in 2023 (12 van de 271) had betrekking op het opzetten van een eigen Europees magazijn (EDC own account). In 2022 was dit 1% (4 van de 385 projecten). We hebben geen specifieke oorzaak uit onze data kunnen vinden voor deze geringe aantallen. We denken dat verschillende factoren van invloed zijn, waaronder een tekort aan logistiek vastgoed, een schaarste aan personeel, weerstand tegen de ontwikkeling van nieuwe logistieke centra in Nederland, en de onzekerheid in economische vooruitzichten die investeringen in logistiek vastgoed in Nederland beperken.

Ondanks de beperkte investeringsbereidheid van buitenlandse investeerders, die wordt beïnvloed door onzekere economische vooruitzichten en geopolitieke spanningen, zien we in 2023 een stijging van dit percentage. Dit zou mogelijk een eerste indicatie kunnen zijn van herstel in het investeringslandschap.

In 2023 waren er 69 projecten gerelateerd aan legal/VAT advice, wat overeenkomt met 25% van het totale aantal projecten. Bij veel van deze projecten werd gezocht naar een douanevertegenwoordiger en/of fiscaal vertegenwoordiger. Juridisch gezien werd vaak gevraagd naar zaken met betrekking tot productlicenties en productlabeling. In 2022 ontvingen we 114 legal/VAT advice gerelateerde projecten, wat gelijk staat aan 30% van het totale aantal projecten in dat jaar (385 in totaal).

Het aantal transportaanvragen was in 2023 met 20 projecten iets lager dan de 39 transportprojecten in 2022. Deze daling kan deels worden verklaard doordat er geen transportprojecten via internet of het Invest in Holland-netwerk werden ontvangen (-10 projecten). Ook het aantal transportprojecten uit ons eigen netwerk daalde met 11 projecten. In 2023 ontvingen we 2 transportprojecten van huidige investeerders, in tegenstelling tot 0 in 2022.

Value nieuwe investeringsprojecten

Vanaf 1-1-2023 houden we de toegevoegde waarde bij van de volgende type projecten:

- EDC outsourced
- EDC own account
- Headquarters (HQ)
- Marketing & Sales kantoor (van een bedrijf actief in de logistieke sector)
- Production/assembly (own account)

Van de 271 projecten waren er 148 projecten die op waarde moesten worden ingeschat op basis van bovenstaande type projecten. Hiervan zijn 5

projecten nog niet op waarde ingeschat omdat het project nog niet voldoende is opgestart.

Van de 143 projecten hadden 57 projecten een hoge waarde (40%) en 86 projecten een lage toegevoegde waarde (60%). Daarbij moet worden opgemerkt dat in de eerste maanden van 2023 een redelijk aantal projecten (19) onterecht werd geregistreerd met een lage waarde. Daarmee zou het aantal projecten met hoge waarde dus toenemen tot 76 en dat is 53%,

Van de high value projecten zien we de meeste projecten terug in de sectoren High Tech (12), Agri & Food (12) en Life Sciences (11). Low value projecten zien we het meeste in de sector Life Style. Ook de onjuist geregistreerde projecten zijn vooral afkomstig uit de sectoren Agro & Food en Life Sciences.

Wat betreft herkomst regio voor high value projecten staat de Verenigde Staten op de eerste plaats gevolgd door China en het Verenigd Koninkrijk. Low value projecten komen het meest uit het Verenigd Koninkrijk, Verenigde Staten en Australië.

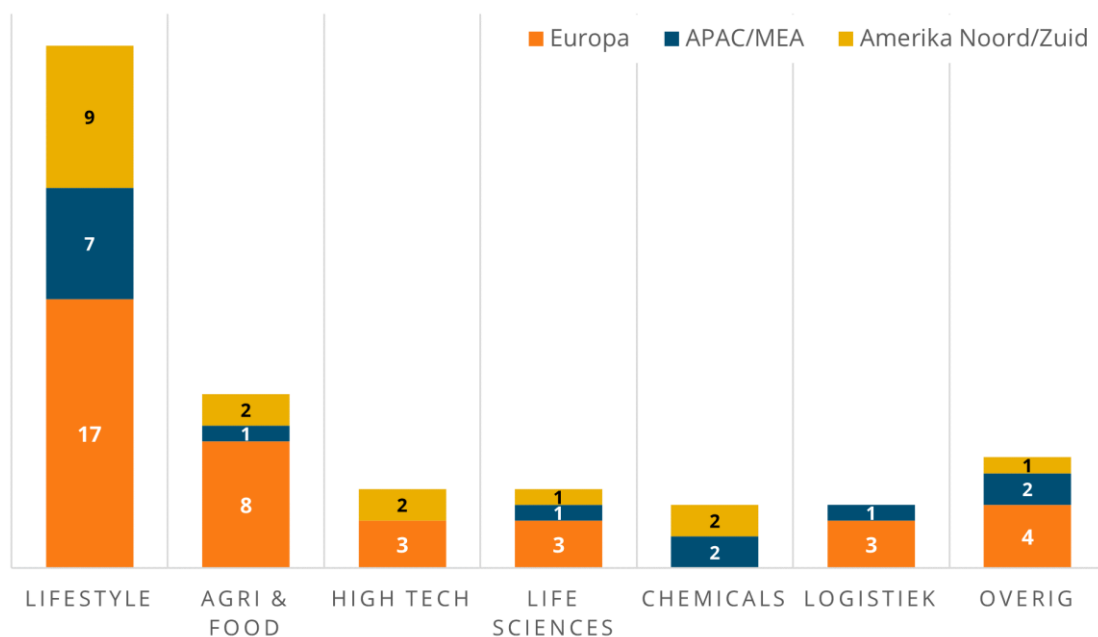
Landingen

Een voltooid investeringsproject, ook wel een 'landing' genoemd, omvat een overeenkomst tussen een verlader en een (logistieke) dienstverlener in Nederland, ofwel het betreft een eigen vestiging van de verlader in Nederland. In het eerste scenario faciliteert NDL het matchen van de verlader met geschikte dienstverleners. Voor alle landingen wordt een schriftelijke bevestiging gevraagd van de verlader en/of de dienstverlener. In het laatste geval speelt NDL een adviserende rol bij het opzetten van de supply chain en het introduceren van geschikte partners voor de verlader.

Landingen per regio

	Amerika Noord/Zuid	APAC & MEA regio (Azië exclusief Rusland), Oceanië, Midden-Oosten en Afrika)	Europa (inclusief Turkije)	Totaal
Nieuwe projecten	89	77	105	271
Contracten bij logistieke dienstverleners	12	10	28	50
Eigen vestigingen	0	2	0	2
Logistieke landingen	12	12	28	52
Contracten bij zakelijke dienstverleners	5	2	10	17
Landingen totaal	17	14	38	69
Landingen per sector:				
Agrifood	2	1	8	11
Chemicals	2	2	0	4
High Tech:	2	0	3	5
Life Sciences & Health:	1	1	3	5
Lifestyle:	9	7	17	33
Logistiek:	0	1	3	4
Overig:	1	2	4	7

Landingen per sector en regio

Van de 69 landingen zien we het grootste aantal in de sector Lifestyle (33). De meerderheid van de landingen vanuit de Lifestyle sector heeft Europa als herkomst (17). Binnen de 17 Europese Lifestyle landingen komen er 14 uit het Verenigd Koninkrijk. De overige Lifestyle gerelateerde landingen zijn afkomstig uit Noord/Zuid-Amerika (9) en APAC/MEA (7).

De meerderheid van de Agri & Food landingen (11) komt eveneens uit Europa, voornamelijk uit het Verenigd Koninkrijk (7). Als gevolg van de Brexit moesten Agri & Food-vervoerders hun supply chain naar Europa verleggen om te voldoen aan de Europese wetgeving betreffende de invoer van Agri & Food-gerelateerde producten.

In 2023 werden 5 landingen geregistreerd in de High Tech sector. Drie van deze High Tech landingen waren afkomstig uit het Verenigd Koninkrijk, terwijl twee landingen uit de Verenigde Staten kwamen.

In de overige sectoren is er een gelijkmatige verspreiding wat betreft de herkomstregio, waarbij de aantallen te klein zijn om een duidelijke trend waar te nemen.

Als we naar de sectoren kijken zien we minder landingen in de sectoren High Tech (van 9 landingen in 2022 naar 5 landingen in 2023), Life Sciences & Health (van 6 landingen in 2022 naar 5 landingen in 2023), Lifestyle (van 39 landingen in 2022 naar 33 landingen in 2023) en Overig (van 12 landingen in 2022 naar 7 landingen in 2023). We zagen een toename van het aantal landingen in de sectoren Agri & Food (van 9 landingen in 2022 naar 11 landingen in 2023), Chemicals (van 2 landingen in 2022 naar 4 landingen in 2023) en Logistiek (van 3 landingen in 2022 naar 4 landingen in 2023). De verschillen met vorig jaar zijn dus relatief beperkt.

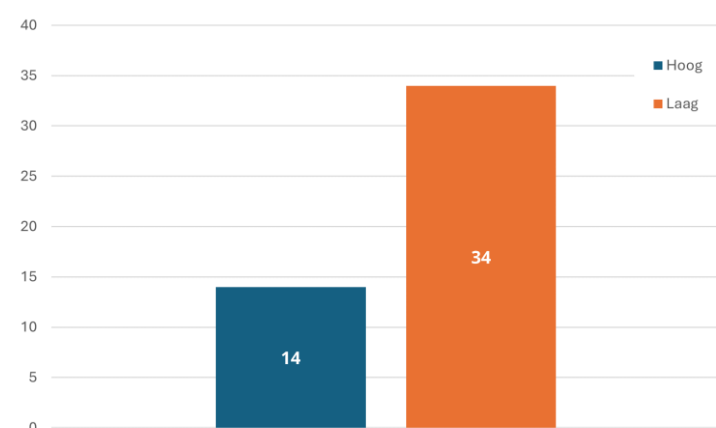
In vergelijking met 2022 is het aantal gelande projecten in 2023 lager. In 2022 waren er 80 landingen, terwijl dit aantal in 2023 is afgenomen tot 69 landingen (-13%). De target van 80 landingen in 2023 is daarmee niet behaald.

De oorzaak van de daling van het aantal landingen is tweeledig. Ten eerste zien we minder landingen waar een eigen vestiging wordt opgezet. Ten tweede zien we dat er minder contracten zijn bij zakelijke dienstverleners. Dat er minder eigen vestigingen worden gerealiseerd komt waarschijnlijk door de geopolitieke spanningen in de wereld, onzekere economische vooruitzichten en krapte op de vastgoed- en arbeidsmarkt. Tijdens de Brexit ontvingen we heel veel aanvragen uit het VK hetgeen leidde tot een hoog aantal contracten bij onze zakelijke dienstverleners. Nu de Brexit naar de achtergrond verdwijnt daalt het aantal landingen bij onze zakelijke dienstverleners als gevolg.

Er zijn geen nieuwe landingen gerealiseerd van innovatieve target bedrijven. Deze projecten hebben meer tijd nodig om tot een landing te leiden.

Het aantal landingen daalde minder hard (-13%) dan het aantal nieuwe investeringsprojecten (-29%). Landingen in 2023 hebben veelal betrekking op projecten die al voor 2023 zijn opgestart.

Value landingen

Vanaf 1-1-2023 houden we de toegevoegde waarde bij van de volgende type landingen

- EDC Outsourced
- EDC Own account
- Headquarters (HQ)
- Marketing & Sales kantoor (van een bedrijf actief in de logistieke sector)
- Production/assembly (own account)

Gedurende 2023 hebben we 48 project landingen ingeschat op waarde waarvan 14 landingen met hoge toegevoegde waarde (29%) en 34 met een lage

toegevoegde waarde (71%). Daarmee is de target van 48 landingen met hoge toegevoegde waarde niet behaald in 2023. Daarbij moet worden gezegd dat die 48 landingen met hoge toegevoegde waarde een ambitie was, die nog niet was gebaseerd op eerdere ervaringen omdat we die toegevoegde waarde nog niet eerder hadden gemeten.

Vergelijking landingen

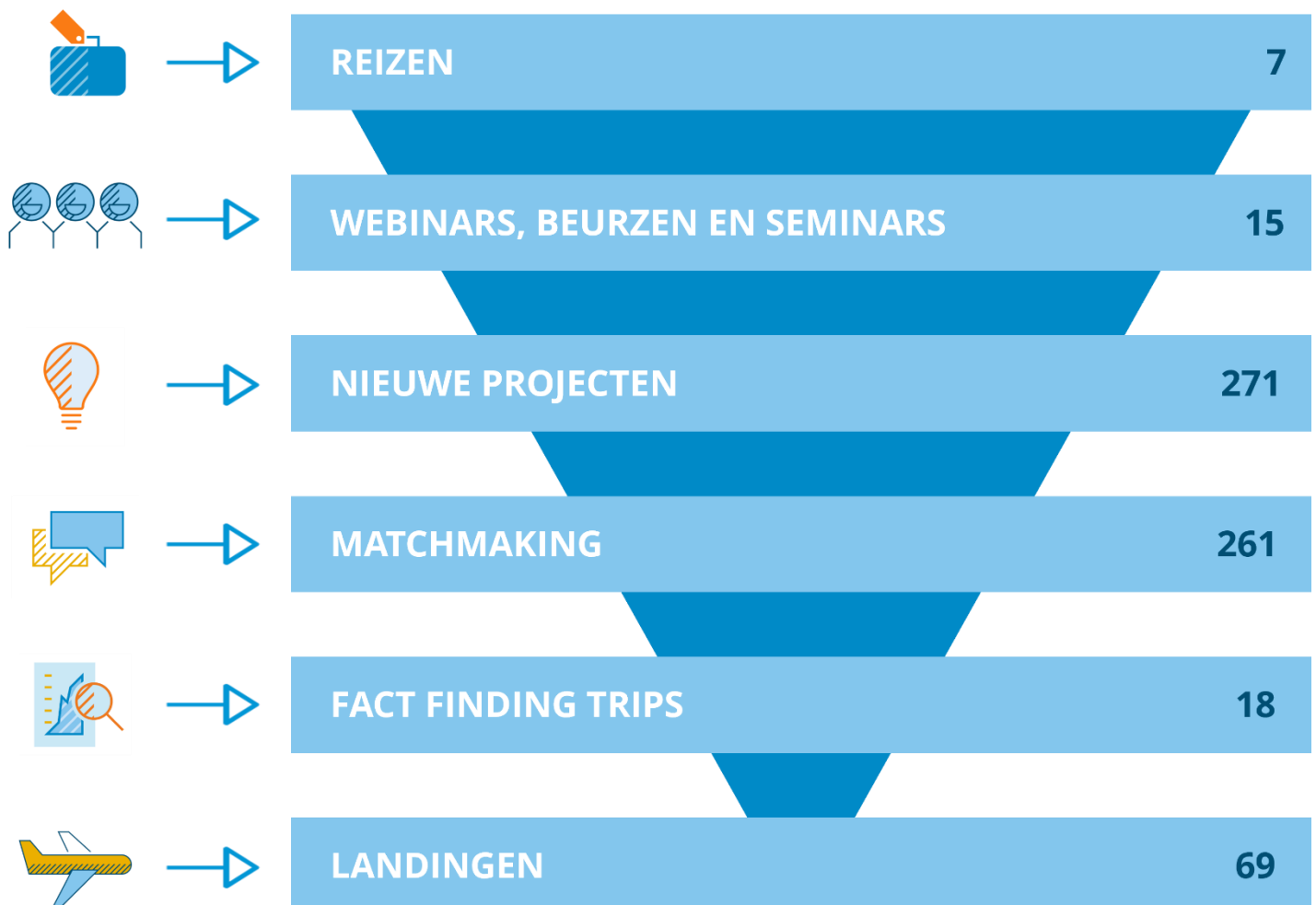
Landingen	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Contracten bij logistieke dienstverleners	49	51	59	80	50	50
Eigen vestigingen ¹⁾	14	28	12	13	2	2
Logistieke landingen	63	79	71	93	52	52
Contracten bij zakelijke dienstverleners	17	15	20	38	28	17
Landingen totaal	80	94	91	131	80	69

1) Het gaat bij eigen vestigingen om distributiecentra, maar ook om productiefaciliteiten, (hoofd)kantoren, en toeleveranciers

Het aantal uitbestede logistieke contracten bedroeg 50 in 2023, precies evenveel als in 2022. In vergelijking met voorgaande jaren blijkt dat het aantal uitbestede logistieke contracten redelijk constant is gebleven met uitzondering van 2021 vanwege de Brexit.

Het aantal logistieke landingen met een eigen vestiging bleef stabiel in 2023 met 2 landingen, vergeleken met 2022. Een opmerkelijk punt is dat het aantal landingen met een eigen (logistieke) vestiging sterk is afgenomen sinds 2022. Zoals hierboven is beschreven is een mogelijke verklaring hiervoor de hogere rente, stijgende bouwkosten en de schaarste aan grond en personeel, waardoor de realisatie van nieuwe (logistieke) vestigingen aanzienlijk moeilijker geworden is. De politieke/maatschappelijke weerstand tegen logistiek vastgoed speelt hier waarschijnlijk ook een rol.

We zien een piek bij het aantal contracten bij zakelijke dienstverleners gedurende 2021. In 2021 zagen we meer projecten en landingen waarbij het ging om fiscale vertegenwoordig en indirecte douane vertegenwoordiging. Deze piek werd veroorzaakt door Brexit waarbij vele bedrijven in het Verenigd Koninkrijk de Europese supply chain moesten herstructureren. In 2021 zagen we dat 60% van de contracten bij zakelijke dienstverleners uit het Verenigd Koninkrijk kwam. In 2023 zien we dat het aantal contracten met zakelijke dienstverleners (17 landingen) vergelijkbaar is met pre Brexit aantallen.

In het jaar 2023 heeft NDL zeven buitenlandse reizen voltooid, waarbij we na vier jaar weer terugkeerden naar China en Hong Kong. Daarnaast hebben we reizen ondernomen naar Japan en Singapore, het Verenigd Koninkrijk, Duitsland en de Verenigde Staten en is een seminar in Qingdao bezocht.

Naast de acquisitiereizen op individuele basis hebben we, voor het eerst sinds de pandemie, Nederland weer gepromoot als logistieke hub van Europa op buitenlandse beurzen. In november organiseerde NDL, in samenwerking met het Havenbedrijf Rotterdam, een buitenlandse missie naar Japan en Singapore, inclusief een stand tijdens de Transport Logistic Southeast Asia in Singapore en in mei waren we vertegenwoordigd met een gezamenlijke stand tijdens de Transport & Logistic 2023 in München.

In 2023 heeft NDL 2 webinars en 3 seminars georganiseerd gericht op buitenlandse partijen. Daarnaast heeft NDL als medeorganisator en gastspreker deelgenomen aan presentaties tijdens 10 evenementen (2 webinars en 8 fysieke bijeenkomsten), die werden georganiseerd door internationale partners. In 2022 ging dat om in totaal 18 webinars, seminars en presentaties.

Van de 271 nieuwe investeringsprojecten in 2023 werden er 261 gematched aan leden van NDL. De projecten die niet zijn gematched moet de matching nog plaatsvinden, of het project is 'on hold' of geannuleerd voordat de matching kon plaatsvinden. Ter vergelijking, in 2022 werden 359 van de 383 projecten gematched.

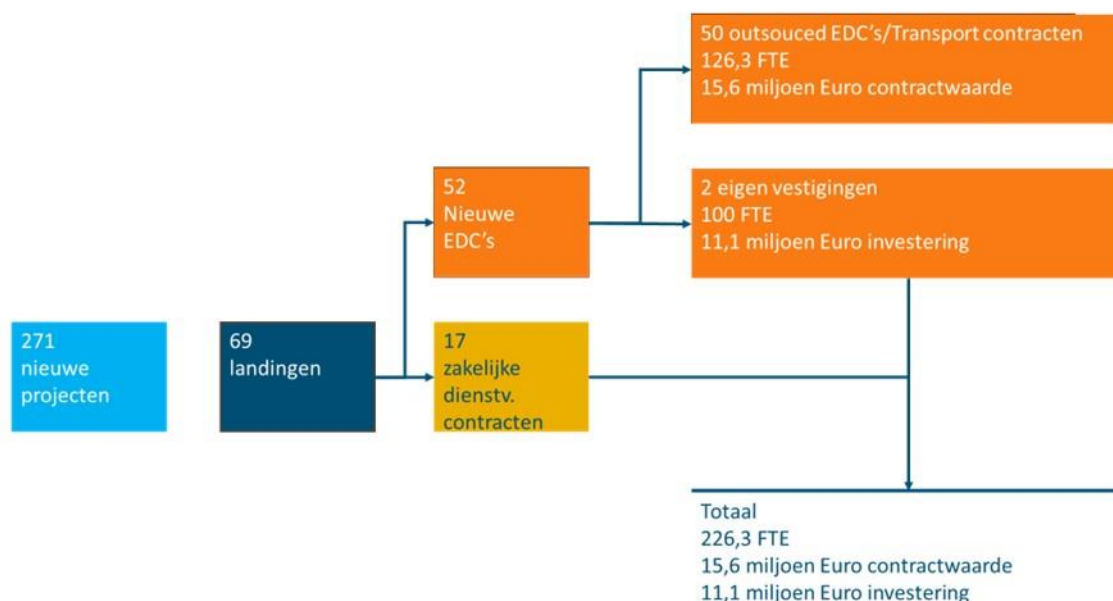
In 2023 zagen we het aantal factfinding trips voor het eerst sinds de pandemie toenemen. In totaal hebben er in 2023 18 factfinding trips plaatsgevonden. In 2022 werden er geen factfindings door NDL georganiseerd. In 2022 gingen verladers die naar Nederland reisden op eigen initiatief op bezoek bij geïntroduceerde reizen. Nu de pandemie voorbij is vragen buitenlandse verladers NDL weer om de factfinding te organiseren.

In 2023 bedroeg de gemiddelde doorlooptijd van projecten 7,1 maanden, wat een afname aangeeft. Ter vergelijking, in 2021 duurde een project gemiddeld 8 maanden, terwijl dit in 2022 was afgenomen tot 7,5 maanden. De doorlooptijd van projecten vertoont een dalende trend.

Logistiek gerelateerde projecten duren over het algemeen langer dan projecten in de zakelijke dienstverlening. In 2023 bedroeg de gemiddelde doorlooptijd van logistiek gerelateerde projecten 7,5 maanden, terwijl projecten gerelateerd aan zakelijke dienstverlening een kortere doorlooptijd hadden met gemiddeld 5,9 maanden. Dit komt omdat het opzetten van een logistiek gerelateerde samenwerking complexer is dan het aangaan van een contract met een zakelijk dienstverlener.

De conversieratio van projecten, gemeten als het aantal projecten ten opzichte van het aantal landingen, is in 2023 toegenomen vergeleken met 2022. In 2022 ontving NDL 385 projecten, waarvan er 80 resulteerden in een landing, wat overeenkomt met een conversieratio van 20,8%. In 2023 ontving NDL 271 projecten, waarvan er 69 tot een landing leidde wat overeenkomt met een conversieratio van 25,5%.

Overzicht

In 2023 bleef het aantal uitbestede logistieke landingen gelijk aan het aantal in 2022, namelijk 50 landingen. Desondanks vertoont de trend opmerkelijke veranderingen: het aantal voltijdse equivalenten (FTE) steeg van 76,2 in 2022 naar 126,3 in 2023. Ook nam de contractwaarde toe van €8,02 miljoen in 2022 naar €15,6 miljoen in 2023. Van de 50 uitbestede logistieke landingen waren er 46 gerelateerd aan uitbestede EDC's, 3 aan transportcontracten en 1 aan een partner search. Dat verklaart ook de toename in FTE's en contractwaarde want het aantal uitbestede EDC's is toegenomen van 40 naar 46.

Het aantal eigen EDC-vestigingen bleef stabiel op 2 in 2023, gelijk aan het aantal in 2022. Het aantal FTE groeide echter van 30 in 2022 naar 100 in 2023, en de investeringswaarde steeg van €600k in 2022 naar €11,1 miljoen in 2023.

In 2023 was de gemiddelde omvang van een succesvol afgerond project 2,58 FTE met een contractwaarde van €317,600. Deze cijfers markeren een significante toename ten opzichte van 2022, waar de gemiddelde omvang per project lager was met 1,37 FTE en een contractwaarde van €167,500.

Voor het kwantificeren van logistieke landingen werd aan de verlader en/of logistieke dienstverlener gevraagd om een schatting te geven van de omvang van de dienstverlening in verwachte FTE en contractwaarde na 3 jaar. Echter, dit bleek niet altijd mogelijk vanwege redenen zoals vertrouwelijkheid, gebrek aan respons, of onduidelijkheid over de omvang bij aanvang van het contract.

Wanneer er geen specificaties waren verkregen voor de kwantificering van logistieke landingen, heeft NDL zelf een inschatting gemaakt op basis van de logistics questionnaire. Deze inschattingen werden gecategoriseerd als 'kleine', 'middelgrote', of 'grote' projecten. In 2023 heeft NDL voor 13 logistieke landingen (van de 50) zelf de omvang moeten inschatten, waarbij het ging om 13 'kleine' projecten.

Omvang landing	Omzet/FTE	FTE	Gemiddeld voor resultaten	Omzet	Gemiddeld voor resultaten
Groot	300k	> 5 FTE	10 FTE	> 2,5 mln	3 mln
Middel	200k	2-5 FTE	3,5 FTE	250k - 2,5 mln	700k
Klein	12k	< 2 FTE	1 FTE	< 250k	125k

Publicaties

3 proposities geüpdatet (voor exportbevordering):

1. Agrolistics
2. Multimodal Hinterland Connections
3. Carbon Footprinting and Lean & Green International

2 publicaties aangeleverd bij logistieke media:

- Havenlocaties: "Havenbedrijf Rotterdam: op weg naar de duurzaamste haven van de wereld"
- Logistiek Vastgoed Nederland: "Logistiek als bloedsomloop van de samenleving"

1 testimonial:

- Global Solutions for Clothing

De proposities, publicaties en testimonial zijn te vinden in de [Kennisbank op onze website](#).

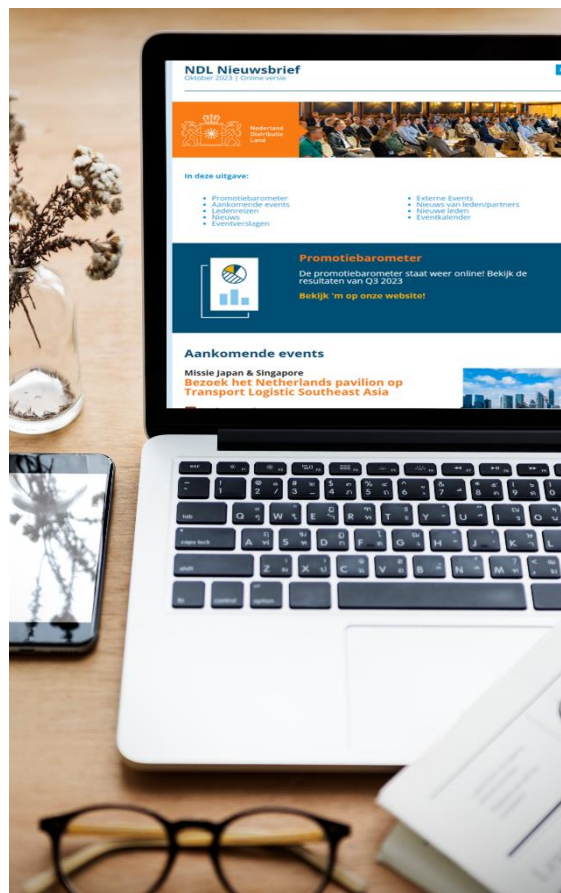
Nieuwsbrieven

In 2023 bleven we onze elektronische nieuwsbrieven versturen.

In totaal hebben wij 11 maandelijkse nieuwsbrieven verzonden naar onze Nederlandse doelgroep, bestaande uit onze leden, Bestuur, RvTA, maar ook andere geïnteresseerden die zich op de nieuwsbrief hebben geabonneerd. Naast de Nederlandse uitgave, hebben wij twee Engelstalige nieuwsbrieven gepubliceerd voor onze internationale doelgroep.

De design en visuals van onze nieuwsbrief werden verder verbeterd, waardoor het aantrekkelijker is geworden voor onze lezers. De nieuwsbrieven bevatten informatie over onze komende evenementen, buitenlandse missies en beurzen, nieuwe leden en ander relevant nieuws en updates.

De decembereditie van de Nederlandse nieuwsbrief werd naar 1.947 personen gestuurd, van wie 1.005 de nieuwsbrief openden. Dit komt overeen met onze distributielijst van een jaar eerder.

Events

Evenementen vormen de ruggengraat van onze activiteiten. Het is dé manier om onze leden met elkaar te verbinden, te inspireren en kennisuitwisseling te faciliteren.

In 2023 hebben we bijgedragen aan 30 events in Nederland en buitenland. 18 daarvan hebben we zelf georganiseerd en van 2 events was NDL co-organizer. Onze collega's hebben gesproken op 10 events georganiseerd door een derde partij.

We hebben ons vooral gericht op onderwerpen die verband houden met innovatie en duurzaamheid, zoals Artificial Intelligence (AI) en logistiek, automatisering en digitalisering in de logistiek, belangrijke maatregelen voor CO2-reductie in de logistiek, en cybersecurity in de logistiek.

In totaal namen ongeveer 1033 mensen deel aan door NDL georganiseerde evenementen. Dat is 38% meer in vergelijking met een jaar eerder.

Volledig event-overzicht

Legenda:

	Georganiseerd door NDL
	NDL is co-organizer
	NDL was spreker tijdens dit event

LOGISTICS TOPIC

Artificial Intelligence en logistiek; Kansen en mogelijkheden

 02-02-2023
 AI Center, High Tech Campus Eindhoven
 55 deelnemers
Georganiseerd met: AI Innovation Center, BOM, DHL Supply Chain, DPD Netherlands, Vos Logistics en High Tech Campus

UPDATE

Logistiek vastgoed

 16-02-2023
 Online Webinar
 44 deelnemers
Georganiseerd met: JLL

ONTVANGST DELEGATIE

Sichuan Chinese delegatie

 09-03-2023
 NDL, Zoetermeer
Spreker: Jasper Eggebeen
 Event voor buitenlandse doelgroep

NDL PRESENTATIE

University of Akron

 21-03-2023
 Amsterdam
Spreker: Jan Paul Olijslager
 Event voor buitenlandse doelgroep

EXPORT

Evenement Post Harvest

 29-03-2023
 NDL, Zoetermeer
 6 deelnemers
Georganiseerd door: NDL en ASEAN stakeholder

LOGISTICS TOPIC

Automatisering in de logistiek; Voorbeelden en best practises

 06-04-2023
 Monta, Molenaarsgraaf
 42 deelnemers
Georganiseerd met: Monta, NPSG, Lowpad en Eurogroep

ONTVANGST DELEGATIE

Ontvangst Braziliaanse delegatie Sebrae Goias

 14-04-2023

 NDL, Zoetermeer

Spreker: Jan Paul Olijslager

 Event voor buitenlandse doelgroep

ALV EN SEMINAR

'Blijft Nederland aantrekkelijk genoeg voor buitenlandse investeerders?'

 26-04-2023

 Conferentiehôtel, Soesterberg

 68 deelnemers

Georganiseerd met: ABN AMRO, Deloitte, Stec Groep

SEMINAR

Key Messures for CO₂ reduction in logistics

 09-05-2023

 Beurs TLM - München (Duitsland)

Spreker: Arjan Kuipers

 Event voor buitenlandse doelgroep

SEMINAR

Stimulating a modal shift; move your international cargo from road to rail and water

 10-05-2023

 Beurs München (Duitsland)

 Event voor buitenlandse doelgroep

LOGISTICS TOPIC

Bezoek aan Zeesluis IJmuiden

 25-05-2023

 Zeesluis IJmuiden

 30 deelnemers

NDL PRESENTATIE

International Field Study trip University of Fredericton

 26-05-2023

 Amsterdam

Spreker: Jan Paul Olijslager

 Event voor buitenlandse doelgroep

SPECIAL INTEREST GROUP

Cybersecurity; Risico's in de logistiek

 15-06-2023

 Schuberg Philis, Schiphol-Rijk

 39 deelnemers

Georganiseerd met: Schuberg Philis, Royal Dirkzwager, Ploum, Port of Rotterdam en Ecclesia

WEBINAR

'Medical Device Supply Chain Strategies and Best Practises: Insights from the Netherlands'

 15-06-2023

 Online

 346 deelnemers

Georganiseerd met: NFIA China

 Event voor buitenlandse doelgroep

WEBINAR

Update Logistieke Arbeidsmarkt

 20-06-2023

 Online

 55 deelnemers

Georganiseerd met: Tempo Team

EXPORT

Ontvangst delegatie Zuid Korea - Export

 22-06-2023

 NDL, Zoetermeer

Spreker: Arjan Kuijpers

 Event voor buitenlandse doelgroep

NATIONALE DISTRIBUTIEDAG

Diversiteit in Duurzaamheid

 05-07-2023

 Greenport, Venlo

 200 deelnemers

Georganiseerd met: Greenport Venlo

ONTVANGST DELEGATIE

Ontvangst Chinese delegatie uit Yiwu

 01-08-2023

 NDL, Zoetermeer

Spreker: Remco Buurman

 Event voor buitenlandse doelgroep

SEMINAR

'Dutch Supply Chain Innovation and Value-added Logistics Development'

📅 06-09-2023

📍 Qingdao (China)

Samen georganiseerd met: NFIA China, Netherlands Business Support Qingdao, Qingdao Bureau of Commerce

🌐 Event voor buitenlandse doelgroep

GASTCOLLEGE

Hogeschool Rotterdam

📅 06-09-2023

📍 Hogeschool Rotterdam

Spreker: Remco Buurman

LOGISTICS TOPIC

Automatisering en digitalisering in de logistiek

📅 14-09-2023

📍 DSV Solutions, Tholen

👥 44 deelnemers

Georganiseerd met: DSV, Certus Automation, Gateway Software en Trans.eu

LOGISTICS TOPIC

Tax, Trade and Customs; Compliance in a Digital Age

📅 28-09-2023

📍 Broekman Logistics, Rotterdam

👥 45 deelnemers

Georganiseerd met: Greenberg Traurig, Blue Turtle en DLTC Douane

RONDE TAFEL DISCUSSIE

Sharehouse middag event

📅 29-09-2023

📍 STC, Rotterdam

Spreker: Remco Buurman

SEMINAR

Holland Logistics Seminar & network diner Tokyo

📅 27-10-2023

📍 Tokyo (Japan)

Georganiseerd met: Port of Rotterdam, NFIA Japan en Japan

Machinery Center for Trade and Investment (JMC)

🌐 Event voor buitenlandse doelgroep

SEMINAR

Holland Logistic Seminar & network diner Osaka

📅 30-10-2023

📍 Osaka (Japan)

Georganiseerd met: Port of Rotterdam, NFIA Japan en Greenberg Traurig

🌐 Event voor buitenlandse doelgroep

WEBINAR

'Navigating the European Life Sciences and Healthcare Market'

📅 02-11-2023

📍 Online

👥 21 deelnemers

Georganiseerd met: US Commercial Services, Movianto, Certification Experts en Invest in Holland

🌐 Event voor buitenlandse doelgroep

WEBINAR

Best Practices for Exhibitors and Visitors to METSTRADE

📅 06-11-2023

📍 Online

Georganiseerd door: National Marine Manufacturer's Association (NMMA) en de U.S. Department of Commerce (US Commercial Services)

Spreker: Karin Rancuret

🌐 Event voor buitenlandse doelgroep

WEBINAR

Doing Business in the Benelux (Belgium-Netherlands-Luxembourg)

📅 08-11-2023

📍 Online

Georganiseerd door: Department of Business & Trade UK

Spreker: Jan Paul Olijslager

🌐 Event voor buitenlandse doelgroep

SPECIAL INTEREST GROUP

Rondleiding bij Log!Ville

📅 22-11-2023

📍 Log!Ville, Neil (Antwerpen, België)

👥 30 deelnemers

LOGISTICS TOPIC

Bridge the gap op de (logistieke) arbeidsmarkt

📅 28-11-2023

📍 PostNL Sorteercentrum, Nieuwegein

👥 11 deelnemers

Georganiseerd met: PostNL, YoungCapital en TU Delft fieldlab

Algemene Ledenvergadering

De ALV vond afgelopen jaar plaats op 26 april in de Ceciliakapel van Kontakt der Kontinenten in Soesterberg.

Zoals gebruikelijk werd voorafgaand aan de ALV een seminar georganiseerd met deze keer als thema “Blijft Nederland aantrekkelijk genoeg voor buitenlandse investeerders? – een aantal aspecten van ons vestigingsklimaat –” en als sprekers:

- Albert Jan Swart, sectoreconoom Industrie, Transport & Logistiek bij ABN AMRO
- Berend Meijer, senior manager international tax, Maikel van der Knaap, senior manager (global trade advisory) en Thomas van Ditzhuijsen, tax director – indirect tax, allen van Deloitte
- Hub Ploem, partner bij Stec groep

Tijdens de ALV werd een toelichting gegeven op het jaarverslag en de jaarrekening. Het bestuur gaf een toelichting op het voornemen om de contributie per 1-1-2024 te verhogen. En er vonden ook (her)benoemingen plaats van bestuursleden en leden RvTA. Zo werd Annemarie Jorritsma benoemd als (beoogd) voorzitter van NDL.

Wil je nalezen wat er allemaal besproken is op de ALV?

[Download de notulen](#)

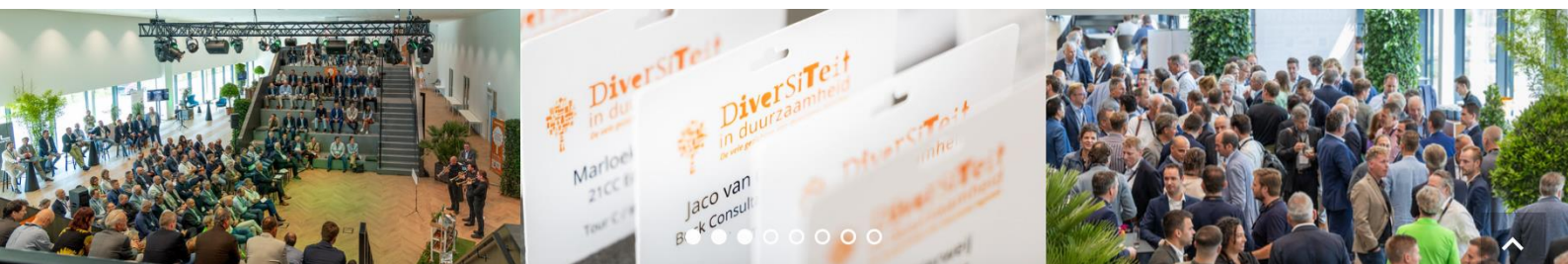
Nationale Distributiedag (NDD)

De 34e Nationale Distributiedag werd op 5 juli georganiseerd bij Supply Chain Valley in Venlo.

Het thema van de NDD was dit jaar “diversiteit in duurzaamheid – de vele gezichten van duurzame logistiek”.

Na een boeiend ochtendprogramma met bedrijfsbezoeken in de regio, dat werd georganiseerd door Supply chain Valley, LIOF, Provincie Limburg en gemeente Venlo, konden de 200 deelnemers zich in de middag laten inspireren door een groot aantal sprekers die vanuit verschillende invalshoeken het belang en de kansen van een duurzame logistieke sector onderstreepten.

Zoals gebruikelijk werd afgesloten met een uitgebreid walking dinner waar volop kon worden genetwerkt met oude en nieuwe contacten.

Nieuwe leden

Op 1 januari 2024 had NDL 304 leden. Er zijn in 2023 25 nieuwe leden bijgekomen.

Van deze leden zijn er 7 Innovatieve en/of duurzame toeleveranciers. En 2 nieuwe leden zijn op basis van de exportpropositie lid geworden. Dat is redelijk vergelijkbaar met vorig jaar. De verwachting is dat NDL komend jaar weer wat meer nieuwe leden kan aantrekken omdat hier nu weer specifiek capaciteit voor is vrijgemaakt.

Reizen

Missies

Er zijn in 2023 7 missies georganiseerd, waarvan 2 ledenreizen, waarbij het merendeel van onze focuslanden is bezocht.

Missies blijven essentieel om ons netwerk in het buitenland te onderhouden en uit te breiden. We informeren het netwerk over ontwikkelingen in Nederland en Europa op het gebied van logistiek.

In onze presentaties leggen we steeds meer nadruk op innovatieve ontwikkelingen en duurzaamheid, waarbij we benadrukken dat we in Nederland veel waarde kunnen toevoegen aan een (Europese) supply chain. Naast de ledenreizen is een aantal NDL missies uitgevoerd met partners, zoals Havenbedrijf Rotterdam.

	Las Vegas, San Francisco (USA) • Vakbeurs Manifest • 30 januari – 3 februari 2023		München (Duitsland) • Ledenreis • Transport Logistic München • 9 t/m 12 mei 2023
	Birmingham, Greater Manchester area (VK) • Vakbeurs Multimodal • 12 -15 juni 2023		Qingdao, China • Seminar • 6 september 2023
	Hong Kong, Guanzhou en Shenzhen (China) • China International Logistic Forum (CILF) • 19 – 24 september 2023		Tokio, Osaka (Japan) en Singapore • Ledenreis • Vakbeurs Transport Logistic South East Asia • 27 oktober – 3 november 2023
	Miami, Dallas, Atlanta (USA) • Netwerkreis • 4 – 8 december 2023		

Ledenreis

München (Duitsland): [Transport Logistic München, 9 t/m 12 mei 2023](#)

De interesse om deel te nemen aan ons Nederlands paviljoen op de Transport Logistic München was bijzonder groot. Meer dan 40 organisaties waren vertegenwoordigd op onze grote stand in hal B2. De aanloop was enorm en veel van onze deelnemers hebben nieuwe contacten gelegd en goede zaken gedaan. Alle omringende gangpaden waren bezet tijdens onze succesvolle 'Holland' borrel, die werd afgetrapt door onze kersverse voorzitter Annemarie Jorritsma. We kijken al weer uit naar de volgende editie.

Tokio, Osaka (Japan) en Singapore: [Transport Logistic South East Asia, 27 oktober t/m 3 november 2023](#)

In het najaar hebben we een ledenreis georganiseerd naar Japan en Singapore. In Japan bestond het programma voor de ongeveer 15 deelnemers uit een tweetal seminars (Tokio en Osaka) en bezoeken aan de innovatiecentra van Konoike en Daifuku. In Singapore werd deelgenomen aan de eerste editie van Transport Logistic South East Asia. Al met al hebben we een goed beeld kunnen krijgen hoe hier tegen Europa wordt aangekeken en wat de belangrijke ontwikkelingen in deze regio zijn.

Online marketing

Als het gaat om onze online aanwezigheid, willen we daar zijn waar onze leden en andere doelgroepen zijn. In de hevige strijd om aandacht in de online ruimte is het belangrijk om voor hen relevant te blijven en de content aan te bieden die interessant is en waarde toevoegt.

Onze website, LinkedIn en een applicatie voor onze leden vormen de ruggengraat van onze online marketinginspanningen. Via deze kanalen streven we ernaar de relaties met onze leden te verbeteren, in contact te komen met potentiële leden en NDL te promoten bij potentiële verladers.

Online marketing: Website

30.378

bezoekers

In 2023 zijn er 30.378 bezoekers op de website geweest. Dit komt neer op een gemiddelde van 2.531 bezoekers per maand. Dit is vergelijkbaar met 2022, toen 30.565 gebruikers onze website bezochten.

40.309

paginaweergaven

De gemiddelde sessieduur verbetert aanzienlijk, van 1:04 minuut in 2022 naar 2:27 minuten in 2023. Dit is een zeer positieve richting die laat zien dat bezoekers de inhoud interessanter en de moeite waard vinden om er hun tijd aan te besteden.

00:02:27

gemiddelde sessieduur

Herkomst websitebezoekers

De meeste bezoekers kwamen uit Nederland, gevolgd door Frankrijk en de Verenigde Staten. De overige top 10 herkomstlanden waren opeenvolgend: India, Groot-Brittannië, China, Duitsland, Japan, Finland en België.

Qua conversie van de bezoekers op de website kwamen de meeste activiteiten van de bezoekers uit Nederland, gevolgd door China en India.

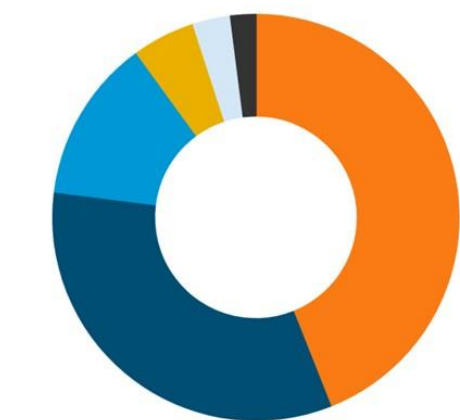
Conversie betekent dat een bezoeker op één van pagina's van de website een gewenste actie onderneemt. Wij definiëren conversie als het invullen van een aanvraagformulier, het sturen van een e-mail, bellen of door op de links op de website te klikken.

1 Nederland   • 7.057 bezoekers• Conversies: 220
waarvan 25 contact formulieren	4 India • 2.158 bezoekers• Conversies: 31
waarvan 6 contact formulieren
2 Frankrijk   • 6.984 bezoekers• Conversies: 3
waarvan 1 contact formulier	5 Verenigd Koninkrijk • 1.125 bezoekers• Conversies: 25
waarvan 16 contact formulieren
3 Verenigde Staten   • 5.237 bezoekers• Conversies: 25
waarvan 8 contact formulieren	6 China • 681 bezoekers• Conversies: 34
waarvan 1 contact formulier

In 2023 zijn er in totaal 1.677 documenten gedownload van onze websites, zoals factsheets, marketing proposities en presentaties van onze evenementen en dergelijke.

Acquisitie bezoekers

- Direct verkeer 44 %
- Zoekmachine (organisch) 33 %
- Zoekmachine (betaald) 13 %
- Email 5 %
- Verwijzingen 3 %
- Overige 2 %

Het grootste deel van het verkeer naar onze website was direct (44%), gevolgd door organische zoekresultaten (33%) – dit zijn doorgaans bezoekers die naar onze site komen via zoekmachines zoals Google en dergelijke. Ongeveer 13% van de bezoekers, dat zijn ongeveer 5.100 personen, heeft onze website gevonden dankzij online adverteren. De overige bezoekers komen via e-mails, onze nieuwsbrieven, verwijzingen (onze website op een andere site vermeld) en andere bronnen.

Gedurende het jaar is er selectief geadverteerd op zoekmachines (Google en Bing) en beperkt op LinkedIn. Zelfs met een heel beperkte begroting voor deze campagnes hebben wij veel bezoekers naar onze website gebracht. In 2023 behaalden we via Google Ads 12.019 vertoningen, wat zich vertaalde in 1.218 klikken op onze advertenties die naar onze website leidden.

Online marketing: LinkedIn

LinkedIn is voor NDL het meest geschikte social media kanaal omdat onze doelgroepen voor zowel onze binnenlandse als internationale activiteiten actief zijn op dit platform. Wij onderhouden twee profielen op LinkedIn:

- NDL voor ons Nederlandse publiek, in het bijzonder onze bestaande en potentiële leden
- HIDC voor ons internationale publiek, in het bijzonder bestaande en potentiële verladers en andere partijen geïnteresseerd in de logistiek in Nederland

De communicatietaal voor het NDL-profiel is Nederlands en voor het HIDC-profiel Engels.

We behaalden bijna 90.000 impressies voor ons Nederlandse profiel en ruim 18.000 impressies voor ons Engelse profiel.

4.183

volgers, daarvan

- 2.143 volgers op NDL
- 2.040 volgers op HIDC

185

nieuwe volgers op NDL (+ 9,45%)

90

nieuwe volgers op HIDC (+ 4,62%)

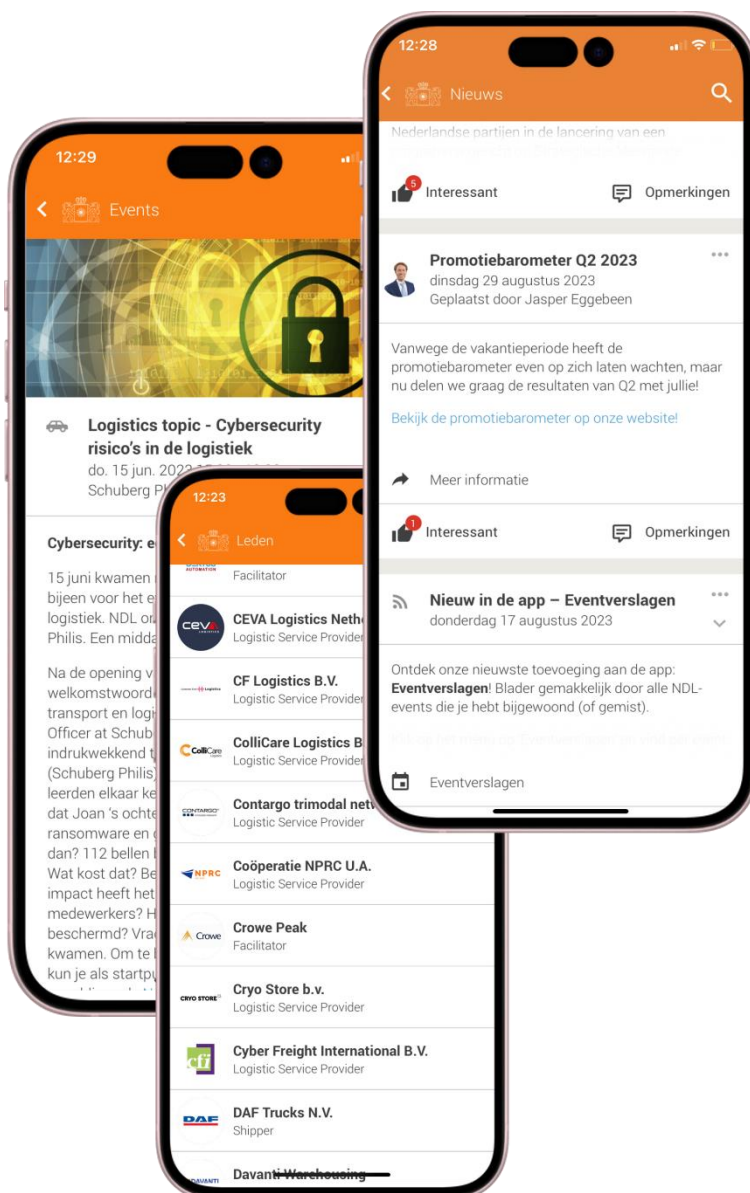
Online marketing: NDL app

Om de communicatie met onze leden verder te verbeteren en te vergemakkelijken, maken wij naast andere communicatiemiddelen gebruik van een applicatie. De leden kunnen zich eenvoudig via deze app aanmelden voor komende evenementen, ze kunnen verslagen, presentaties en foto's van eerdere evenementen bekijken, met elkaar communiceren via chatgroepen, contact opnemen met NDL-contactpersonen en interessant nieuws uit de logistieke branche en van andere leden vernemen.

Eind 2023 was 65% van onze leden geregistreerd op de app, vergeleken met 58% eind 2022. 25% van de individuele contacten bij onze leden maakt gebruik van de app. Dit betekent dat gemiddeld twee personen van elk lid de app gebruiken. In werkelijkheid variëren de aantallen individuele contacten per lid sterk. Bij sommige leden zien we dat veel individuele contacten de app gebruiken, terwijl het bij sommige andere leden (meestal kleinere bedrijven) één persoon of niemand kan zijn.

Voorafgaand en tijdens de NDD is het gebruik gestegen aangezien op de app alle informatie (waaronder het programma, de sprekers en andere aanwezigen) van de dag te vinden was.

Een uitnodiging voor de NDL app is te verkrijgen via evenementen@ndl.nl

Nederlandse logistieke kennis, kunde en producten

De exportbevordering van logistieke kennis, kunde en producten heeft zich de afgelopen jaren gefocust op een drietal markt/thema combinaties:

- Agrologistics in de ASEAN-5 landen
- Multimodal hinterland connections in Europa
- Carbon footprinting and Lean & Green International in Europa en USA

Voor ieder van de thema's is een propositie ontwikkeld en is het Nederlandse aanbod in kaart gebracht. Netwerkpartners op het gebied van exportbevordering zijn geïnformeerd en betrokken. En in de targetlanden is op zoek gegaan naar potentiële afnemers.

In 2023 zijn wederom activiteiten uitgevoerd langs de lijnen van aanbod (update proposities en mobilisatie Nederlandse bedrijven), partnernetwerk (onderhoud en uitbreiding) en vraag (leads en contracten). Hieronder volgt een overzicht van de belangrijkste activiteiten.

Aanbod

De drie proposities zijn vorig jaar geüpdatet met additionele input van toonaangevende Nederlandse leveranciers over actuele ontwikkelingen en onderscheidende Nederlandse oplossingen.

Voor het thema agrologistiek is met een groot aantal bedrijven een analyse gemaakt in welke landen van de ASEAN-5 de meeste kansen liggen en waar zij behoefte aan hebben. Er wordt onderzocht of er financiering beschikbaar kan komen voor meerjarige programmering op deze markt/thema combinatie.

Er zijn afgelopen jaar twee bedrijven lid geworden van NDL vanwege de activiteiten op het gebied van exportbevordering. Er is zeker interesse maar een aantal bedrijven wil eerst zekerheid over meerjarige programmering alvorens lid te worden. Ook speelt mee dat sommige bedrijven nog erg klein zijn (en weinig financiële ruimte hebben) of dat ze al lid zijn van andere organisaties.

- [Propositie Agrologistiek](#)
- [Propositie Multimodale corridors](#)
- [Propositie Duurzame Supply Chains- Carbon footprinting](#)

Partnernetwerk

Er is geïnvesteerd in de interactie met partnernetwerken, zowel in binnen- als buitenland. De proposities zijn gebruikt om de USP's van de Nederlandse logistiek sector bij deze partners en hun achterban onder de aandacht te brengen en onze ambities te agenderen. De proposities zijn onder de aandacht gebracht bij o.a. relevante vakministeries, andere topsectoren, branche organisaties, RVO, VNO-NCW, ambassades, NBSO's, regionale ontwikkelingsbedrijven.

Vraag

Er zijn afgelopen jaar 12 concrete leads geïdentificeerd en voor zover bekend zijn er nog geen contracten tot stand gekomen. Het blijkt de nodige tijd te kosten om leads te ontwikkelen en ook om daarna tot een contract te komen. Afgelopen jaar is een aantal Nederlandse bedrijven in contact gebracht met internationale counterparts zowel publiek als privaat. De toegespeelde netwerken en leads zijn positief ontvangen door deze bedrijven.

NDL heeft een bijdrage geleverd aan het programma van verschillende inkomende delegaties, die met name geïnteresseerd waren in het thema agrologistiek. Verder heeft NDL invulling gegeven aan een aantal workshops tijdens de Transport Logistic München op het thema duurzame logistieke ketens en multimodale corridors.

Conclusie

Afgelopen twee jaar heeft NDL ondernemers met internationale ambities op verschillende manieren geholpen aan netwerken en contacten en samenwerking gefaciliteerd. Partners weten NDL beter te vinden, zowel publiek als privaat en in binnen-/ buitenland. Er is voortgang geboekt in de positionering van de internationale ambities van de Nederlandse logistiek sector. Proactieve inzet van de proposities op aantal doelmarkten draagt bij aan een betere profilering van de sector. Partners waarderen dit en geven aan mee te willen werken in de marktbewerking, zowel financieel als bij het identificeren van de juiste netwerken. Echter het aantal concrete resultaten (bijv. in de vorm van contracten) is nog beperkt. Dat vraagt toch om wat meer tijd dan gedacht, vooral omdat het speelveld zo groot is met veel aanbieders en vragen uit heel veel verschillende landen. Het ontwikkelen van een gezamenlijke strategie, boodschap en agenda, en daaraan gerelateerde proces- en organisatie-invulling kost tijd, evenals het bouwen van de juiste netwerken, het winnen van vertrouwen en toegang krijgen tot de juiste mensen.

Er is tractie gekomen op de initiatieven op het gebied van export en er liggen veel open eindjes. Helaas is er (nog) geen vervolfinanciering beschikbaar om alle huidige activiteiten voort te zetten. NDL zal proberen om de kansen die er liggen op te pakken (meerjarige programmering, samenwerking joint corridors, initiatieven VNO/NCW) maar moet vooralsnog een stapje terug doen.

Het NDL-team

Per 1 april 2024

Remco Buurman

(Algemeen directeur / CEO)

Verantwoordelijk voor management, strategie en positionering

Jasper Eggebeen

(Senior Manager Supply Chain Solutions)

Verantwoordelijk voor business development in de regio Azië

Jan Paul Olijslager

(Senior Manager Supply Chain Solutions)

Verantwoordelijk voor business development in de regio Noord-Amerika en Canada

Karin Rancuret

(Senior Manager Supply Chain Solutions)

Verantwoordelijk voor business development in de regio Noord-Amerika en Europa en voor uitbreiding van het NDL-ledennetwerk

Willem Prinsen

(Advisor)

Ondersteuning voor exportbevordering van logistieke producten, kennis en kunde

Sjaak de Klein

(Senior Manager Supply Chain Solutions Asia)

Ondersteuning voor Business Development in de regio Azië vanuit Bangkok, Thailand

Willemien Broeders

(Senior Manager Supply Chain Solutions USA)

Ondersteuning voor business development in de regio Noord-Amerika vanuit Washington D.C., USA

Shirley Yan

(Senior Manager Supply Chain Solutions China)

Ondersteuning voor business development in China vanuit Chongqing, China

Katerina Veliskova

(Manager Marketing)

Verantwoordelijk voor marketing, communicatie, ledenreizen en events

Amber Qadri

(Office Manager)

Ondersteuning Directie, Bestuur, RvTA en marketing

Frieda Ouwendijk

(Membership Administrator)

Verantwoordelijk voor ledenadministratie en team ondersteuning

Vertrokken in 2023:

- Arjan Kuipers
- Marijke van der Kleij
- Lieve van der Aar

Ere-leden

Carel Paauwe

Karel Noordzij

Bestuursleden

Voorzitter

Annemarie Jorritsma

Herbenoeming

Oscar de Bok
DHL Supply Chain

Herbenoeming

Boudewijn Siemons
Havenbedrijf Rotterdam,
namens Branche Organisatie
Zeehavens

Liane Philipsen
Mainfreight

Patricia Vitalis
Schiphol Group

Erik Uljee
DPD Nederland

Adriaan den Heijer
AirFrance/KLM Cargo

Voordracht 2024
Jarell Habets
Shyppe

Fred Westdijk
Jan de Rijk

Teruggetreden in 2023:

- Paul de Krom
- Paul Rombeek

Activiteiten bestuur

Het bestuur heeft het afgelopen jaar vijf keer vergaderd. Naast reguliere monitoring, advisering en het opstellen van het jaarplan, het jaarverslag en de jaarrekening was er net als vorig jaar onder andere specifiek aandacht voor de volgende onderwerpen:

- De toekomstige financiering voor NDL;
- De positie van exportbevordering binnen NDL;
- De adviesrol van de Raad van Toezicht en Advies

Daarnaast vond regelmatig bilateraal overleg plaats tussen bestuursleden en de algemeen directeur. De plannen van het bestuur voor 2024, inclusief bijbehorende begroting voor 2024, zijn vastgelegd in het [jaarplan 2024](#).

Leden van de Raad van Toezicht en Advies

Voorzitter

Jeannette Baljeu

Provincie Zuid-Holland

Herbenoeming

Maarten van As

Air Cargo Netherlands

Herbenoeming

Rob Bagchus

ECT

Bart Banning

ABN AMRO Bank NV

Herbenoeming

Erik de Bie

Greenberg Traurig

Femke Brenninkmeijer

NPRC

Herbenoeming

Theodoor Torn

Ortec

Brigit Gijsbers

Ministerie van Infrastructuur en
Waterstaat
(*Waarnemer*)

Lonneke Knipscheer

Deloitte Consulting

Hans Kuijpers

NFIA Netherlands Foreign
Investment Agency
(*Waarnemer*)

Herbenoeming

Peter van der Maas

DSV Solutions

Rogier van de Garde

DAF

Alma Prins-Droog

Havenbedrijf Amsterdam NV

Bert de Wit

LIOF NV

Voordracht 2024

Girbien de Bruin

Tempo Team

Voordracht 2024

Cuno Vat

Neele-Vat Logistics

Teruggetreden in 2023:

- Elisabeth Post

Teruggetreden in 2024:

- Jonas van Stekelenburg
- Eelko Brinkhoff
- Fons de Zeew

Activiteiten RvTA

De Raad van Toezicht en Advies (RvTA) heeft het afgelopen jaar drie maal vergaderd. De RvTA was verantwoordelijk voor de formele goedkeuring van het jaarplan en het preadvies aan de ALV over het jaarverslag en de jaarrekening. De RvTA heeft feedback gegeven op plannen voor de omschakeling naar 'value' acquisitie en de invulling van exportbevordering door NDL.

Toelichting jaarresultaat boekjaar 2023

Balans

Per:	31-12-2023	31-12-2022
ACTIVA		
Vaste activa		
Hard- en software	741	3.654
	741	3.654
Vlottende activa		
Handelsdebiteuren	731.200	716.738
Overige vorderingen	30.829	15.554
	762.029	732.292
Liquide middelen	876.856	1.040.012
TOTAAL ACTIVA	1.639.626	1.775.958

Per:	31-12-2023	31-12-2022
PASSIVA		
Eigen vermogen		
Weerstandsvermogen	402.780	559.111
Bestemmingsreserves	103.084	153.084
	505.864	712.195
Kortlopende schulden		
Crediteuren	28.472	21.504
Belasting en premies	174.551	187.042
Overige schulden en overlopende passiva	930.739	855.217
	1.133.762	1.063.763
TOTAAL PASSIVA	1.639.626	1.775.958

Saldo

De iets hogere opbrengsten en veel lagere lasten dan begroot leiden tot een negatief saldo dat ongeveer € 100.000 lager is dan begroot, namelijk € 206.331.

De bestemmingsreserve is gecreëerd voor extra business development en marketingactiviteiten. Doelstelling was om deze bestemmingsreserve de komende vijf jaar af te bouwen met zo'n € 50.000 per jaar door inhuur van capaciteit voor online marketing. Dit is wederom gebeurd in 2023, waarmee de bestemmingsreserve wordt verlaagd tot € 103.084.

Het resterende negatieve saldo van € 156.331 komt volledig ten laste van het weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen is bedoeld om een overgangperiode te financieren voor het geval dat de overheidsfinanciering (tijdelijk) mocht wegvallen, of, in het uiterste geval, om de organisatie af te bouwen. Eind 2023 heeft NDH vanuit het ministerie van Economische Zaken de toezegging gekregen voor een financiering van € 150.000 per jaar voor de komende twee jaar.

Weerstandsvermogen

Het vrij besteedbare vermogen (weerstandsvermogen) van € 402.780 zal worden besteed in het kader van de doelstelling van de vereniging.

Staat van baten en lasten

	Rekening 2023	Begroting 2023	Rekening 2022
Baten			
Contributie leden	714.730	730.000	725.945
Overige bijdragen leden/derden	70.139	60.000	114.372
Bijdrage overheid	235.584	218.000	324.061
Totaal baten	1.020.453	1.008.000	1.164.378
Lasten			
Personeelskosten	984.621	990.000	956.417
Huisvesting	47.035	39.000	39.053
Overige bedrijfskosten	87.767	83.000	85.720
Promotiekosten	24.313	75.000	47.965
Vereniging	8.253	10.000	9.235
Voorlichting	74.795	112.000	128.425
Totaal lasten	1.226.784	1.309.000	1.266.815
Saldo	-206.331	-301.000	-102.437

Baten

De gerealiseerde baten zijn iets hoger dan begroot. De contributie inkomsten waren iets lager dan begroot omdat er vanwege de drukke agenda's (te) weinig tijd beschikbaar was voor ledenwerving. Daartegenover stonden hogere inkomsten dan begroot voor overige bijdragen en de bijdrage overheid. De overige bijdragen waren hoger dan begroot met name vanwege niet begrote rentebaten over 2023. De overheidsbijdrage was hoger dan begroot vanwege een extra opdracht exportbevordering van € 15.000.

Lasten

De gerealiseerde lasten zijn lager dan de begroting. Belangrijkste oorzaak zijn de lage out of pocket kosten voor promotie en voorlichting op het gebied van exportbevordering, omdat er vooral uren in Nederland nodig waren en ook geen specifiek marketingmateriaal nodig bleek. Ook vielen de promotiekosten lager uit dan begroot vanwege een positief saldo van de ledenreizen. En tenslotte werd voor algemene voorlichting (marketing en PR) minder uitgegeven dan begroot vanwege het vertrek van de marketing collega's in de laatste maanden van het jaar.

Verklaring van de onafhankelijke accountant

Het bestuur van
Nederland Distributieland (NDL)
Louis Pasteurlaan 6
2791 EE Zoetermeer

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Ons oordeel

De samengevatte jaarrekening 2023 (hierna 'de samengevatte jaarrekening') van Nederland Distributieland (NDL) te Zoetermeer is ontleend aan de gecontroleerde jaarrekening 2023 van Nederland Distributieland (NDL).

Naar ons oordeel is de bijgesloten samengevatte jaarrekening in alle van materieel zijnde aspecten consistent met de gecontroleerde jaarrekening 2023 van Nederland Distributieland (NDL) op basis van de grondslagen zoals beschreven in de toelichting.

De samengevatte jaarrekening bestaat uit:

1. de samengevatte balans per 31 december 2023;
2. de samengevatte staat van baten en lasten over 2023; en
3. de bijbehorende toelichtingen.

Samengevatte jaarrekening

De samengevatte jaarrekening bevat niet alle toelichtingen die zijn vereist op basis van de in Nederland geldende RJ-Richtlijn C1 Kleine organisaties zonder winststreven. Het kennisnemen van de samengevatte jaarrekening en onze verklaring daarbij kan derhalve niet in de plaats treden van het kennisnemen van de gecontroleerde jaarrekening van Nederland Distributieland (NDL) en onze controleverklaring daarbij.

De gecontroleerde jaarrekening en onze controleverklaring daarbij

Wij hebben een goedkeurend oordeel verstrekt bij de gecontroleerde jaarrekening 2023 van Nederland Distributieland (NDL) in onze controleverklaring van 25 maart 2024.

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de samengevatte jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de samengevatte jaarrekening op

Onze verantwoordelijkheden

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel of de samengevatte jaarrekening in alle van materieel belang zijnde aspecten consistent is met de gecontroleerde jaarrekening op basis van onze werkzaamheden, uitgevoerd in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Standaard 810 'Opdrachten om te rapporteren betreffende samengevatte financiële overzichten'.

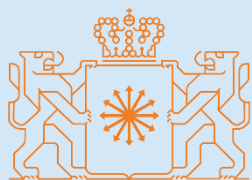
Rijnsburg, 25 maart 2024

DRIEBERGEN accountants

A.G. (Diana) Driebergen RA

De Ruijterstraat 2, 2231 RV Rijnsburg | T 071-402 16 21
algemeen@driebergenaccountants.nl | www.driebergenaccountants.nl
Beconnummer 207 895 | KvK 27369380 | BTW 0084.67.894.B.01

Nederland
Distributie
Land